

Sygn. akt. III RC 10/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Radomsku III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Przemysław Janicki

Protokolant : st.sekr.sądowy Katarzyna Piotrowska

po rozpoznaniu w dniu 06 lipca 2016 roku w Radomsku

na rozprawie sprawy z powództwa A. K.

przeciwko K. K. (1) oraz małoletnim pozwanym K. K. (2),

M. K. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową J. K.

o obniżenie alimentów

1/Oddala powództwo;

2/Zasądza od powoda A. K. na rzecz J. K. kwotę 1200(jeden tysiąc dwieście)złoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego nie obciążając powoda pozostałymi kosztami procesu.

Sygn. akt III RC 10/16

UZASADNIENIE

W dniu 13 stycznia 2016 r. do tutejszego Sądu wpłynął pozew A. K. o obniżenie alimentów zasądzonych od niego na rzecz jego małoletnich córek K. i K. K. (1) oraz małoletniego syna M. K. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową J. K. z kwoty 1.900 zł miesięcznie do kwoty 300 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu powód podał, iż wyrokiem w sprawie o sygn. I C 1720/10 Sąd zasądził alimenty na rzecz pozwanych w łącznej kwocie 1.900 zł, jednakże z uwagi na to, iż choruje i jest niezdolny do pracy, jego dochody zmniejszyły się, i nie jest w stanie płacić w/w kwoty alimentów. Na obecnym etapie jest w stanie łożyć na dzieci po 300 zł miesięcznie.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik J. K. przedstawicielki ustawowej małoletnich K. i M. rodzeństwa K., wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazano, iż na mocy orzeczenia rozwodowego z dnia 8 maja 2010 r., w sprawie I C 1720/10 Sąd ustalił wysokości świadczeń alimentacyjnych od powoda na rzecz małoletnich dzieci w łącznej kwocie 1.900 zł miesięcznie. Powód wniósł w dniu 5 września 2013 r. o obniżenie alimentów na rzecz małoletnich córek po 300 zł miesięcznie dla każdej córki i 350 zł na rzecz syna M., jednakże powództwo zostało oddalone. Strona pozwana wskazała, iż zarobki J. K. wynoszą ok. 3.200 zł, a biorąc pod uwagę, iż usprawiedliwione potrzeby każdego z małoletnich wynoszą ok. 1.400 zł, deklarowane przez powoda kwoty nie pokryją nawet w części ponoszonych przez J. K. wydatków związanych z ich utrzymaniem. Nadto J. K. ponosi koszty leczenia małoletniej K. K. (2) która jest leczona na astmę oskrzelową, zaś u M. K. rozpoznano autyzm dziecięcy i orzeczono wobec niego niepełnosprawność. Według strony pozwanej powód nie wykazał, aby jego sytuacja materialna i majątkowa uległy pogorszeniu i opiera pozew na twierdzeniach gołosłownych, które nie mogą być podstawą do zmiany orzeczonych alimentów.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik K. K. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazano, iż Sąd Okręgowy w sprawie I C 1720/10 przyznał pozwanej alimenty w kwocie 600 zł miesięcznie. Koszty utrzymania K. K. (1) wynoszą miesięcznie około 1.600 zł, które ponosi jej matka J. K.. Wobec tego deklarowana przez powoda kwota 300 zł miesięcznie nie pokrywa odpowiedniej części ponoszonych przez J. K. kosztów utrzymania córki. Pozwana listopadzie 2015 r. ukończyła 18 lat, uczęszcza na kurs prawa jazdy i przystąpi do egzaminu maturalnego, następnie będzie kontynuować naukę na studiach. Potrzeby K. K. (1) będą wzrastać, wobec tego zasadnym będzie podwyższenie alimentów a nie ich obniżenie, zważywszy na fakt, iż matka pozwanej utrzymuje z własnej pensji nie tylko pozwaną ale i dwoje małoletnich dzieci, które wymagają opieki lekarskiej.

Na rozprawie w dniu 20 kwietnia 2016 r. pozwana K. K. (1) nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. (vide k. 177)

Na rozprawie w dniu 6 lipca 2016 r., pełnomocnik powoda A. K. poparł powództwo. Pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództwa. (vide k. 212)

Sąd dopuścił jako dowody w sprawie: dowód z dokumentów zawartych w aktach sprawy III RC 353/13 oraz w aktach sprawy I C 1720/10 Sądu Okręgowego wP. T. dokumenty złożone przez strony, dowód z przesłuchania stron na okoliczność zmian w stosunkach alimentacyjnych **i ustalił następujący stan faktyczny:**

Powód A. K. jest ojcem małoletnich dzieci K. oraz M. rodzeństwa K. oraz pełnoletniej córki K. K. (1). Dzieci powoda pochodzą z małżeństwa z J. K..

Sąd Okręgowy wP. T. wyrokiem z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie I C 1720/10 orzekł rozwód. W wyroku Sąd obciążył powoda alimentami na rzecz K. i K. K. (2) w kwocie po 600 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich oraz na rzecz M. K. w kwocie po 700 zł miesięcznie płatne go dnia 15 każdego miesiąca do rąk matki J. K..

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w P. T. z dnia 2 maja 2012 r. k. 290- 290 v. w aktach sprawy załączonych do niniejszej;)

A. K. w dniu 5 września 2013 r. do tut. Sądu wniósł pozew o obniżenie alimentów orzeczonych w ww. wyroku z kwoty po 600 zł na rzecz K. i K. do kwoty po 300 zł miesięcznie na każde z nich i z kwoty 700 zł na rzecz M. do kwoty po 350 zł miesięcznie. Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2014 r. tut. Sąd oddalił powództwo jako nieuzasadnione. Apelacja powoda została oddalona przez Sąd Okręgowy w P. T.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Radomsku z dnia 16.06.2014 r. k. 194 akt sprawy III RC 353/13 załączonych do niniejszej sprawy; wyrok Sądu Okręgowego w P. T. z dnia 23 października 2014 r. k. 250 w aktach sprawy III RC 353/13 załączonych do niniejszych;)

Powód A. K. ma 48 lat, jest technikiem weterynarii, obecnie choruje na kręgosłup i nie może wykonywać pracy. Mieszka wraz z rodzicami H. i H. K. (1), którzy go utrzymują i płacą za niego alimenty. A. K. posiada gospodarstwo rolne w miejscowości S. o powierzchni 34,55 ha, które obecnie użytkują jego rodzice. Przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego wynosił w 2014 r. 2.506 zł. Z gospodarstwa rolnego otrzymują dotacje unijne, w 2015 r. wyniosła około 50.000 zł. Powód posiada orzeczenie o niepełnosprawności, nie posiada natomiast orzeczenia o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie podjął żadnych starań o przyznanie mu świadczeń rentowych. Rodzice z którymi mieszka powód posiadają świadczenie z ubezpieczenia społecznego (KRUS i ZUS). Powód nie jest zorientowany, czy w posiadany przez niego gospodarstwie prowadzona jest produkcja trzody chlewnej, nie wie, ile jest warte to gospodarstwo, nie może zdecydować o wydzierżawieniu tego gospodarstwa. Powód A. K. zaliczony jest do lekkiego stopnia niepełnosprawności orzeczeniem z 7.10.2014 roku, które aktualne jest do 31.10.2016 roku.

(dowód: zeznania A. K. k. 191 v. -192; zeznania H. K. (2) k. 177v.-178; zaświadczenia lekarskie k. 204-205v.; zaświadczenie Urzędu Gminy w R. k. 206; zaświadczenie Urzędu Gminy w G. k. 206 v, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w P. T. k.243 akt IIIRC353/13).

Przedstawicielka ustawowa małoletnich pozwanych J. K. ma 46 lat, z wykształcenia jest nauczycielką, uzyskuje wynagrodzenie ok. 3100 zł, utrzymuje troje dzieci i siebie. Dodatkowo uzyskuje dodatek pielęgnacyjny w kwocie 153 zł na syna M.. Wraz z dziećmi mieszka w domu jednorodzinnym w D., który jest jej własnością, posiada również gospodarstwo rolne o powierzchni około 1 ha. J. K. twierdzi, iż koszty utrzymania pozwanych wynoszą, średnio po 1.400 zł miesięcznie dla każdego z nich.

M. K. ma 8 lat, uczęszcza do I klasy (...) w R., przebywa w internacie, gdyż choruje na autyzm, jest pod stałą opieką specjalistów. Małoletni ma orzeczoną niepełnosprawność, wymaga stałej opieki w zaspokajaniu potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

K. jest uczennicą klasy II gimnazjum ma astmę oskrzelową, zdiagnozowaną 3 lata temu, jej leczenie miesięcznie wynosi średnio 100 zł miesięcznie.

K. K. (1) skończyła 18 lat, nie choruje, w tym roku ukończyła szkołę średnią i zdała maturę. Stara się o przyjęcie na studia na Uniwersytecie (...) na filologię polską.

(dowód: zeznania J. K. k. 178 v., 192- 192v.; zaświadczenie nr (...) k. 17;zaświadczenie k. 18; zestawienia ponoszonych kosztów k. 20-26, 111; orzeczenie o niepełnosprawności k. 85; skierowanie do kształcenia w specjalnym O. W. k. 88; zeznania K. K. (1) k. 192, 211-212; odpis skróconego aktu urodzenia k. 113, zaświadczenie szkolne k.113, 116,dowody wydatków k.117-172, zestawienia kosztów k.164-165).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 133 krio obowiązek łożenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie ciąży na obydwójgu rodzicach. Zakres tego obowiązku, zgodnie z art. 135 krio, wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe możliwości osoby zobowiązanej. Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć takie, które stworzą uprawnionemu normalne warunki bytowania odpowiadające jego wiekowi, stanowi zdrowia i wykształceniu.

Stosownie do treści przepisu art. 138 krio w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może zatem prowadzić do obniżenia obowiązku alimentacyjnego wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia zasadzającego alimenty zmniejszeniu ulegną potrzeby osoby uprawnionej do alimentacji lub zmniejszą się możliwości zarobkowe lub majątkowe strony do alimentacji zobowiązanej.

Powództwo w przedmiotowej sprawie nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na to, iż od poprzedniego orzeczenia o alimentach nie nastąpiła żadna istotna zmiana okoliczności, która uzasadniałaby obniżenie alimentów.

Poprzednie orzeczenie odnośnie alimentów zapadło dnia 16 czerwca 2014 r., od tamtego momentu nie nastąpiły zmiany w sytuacji osobistej i majątkowej powoda. A. K. podczas postępowania nie podał żadnych nowych okoliczności, które by uzasadniały uwzględnienie powództwa. Powód obecnie podobnie jak poprzednio nie pracuje w gospodarstwie rolnym, którego jest właścicielem, wprawdzie choruje ale nie ma orzeczonego stopnia niepełnosprawności innego niż poprzednio. Choroba nie wpłynęła w istotny sposób na jego możliwości zarobkowe, a dochód ze stanowiącej jego własność gospodarstwa rolnego nie uległ zasadniczemu zmniejszeniu. Sąd uwzględnił również, iż powód nie posiada żadnych innych osób na utrzymaniu, mieszka wraz z rodzicami którzy mają własny dochód i mogą partycypować w utrzymaniu i prowadzeniu ich wspólnego gospodarstwa. Orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu lekkim, które było złożone jako dowód w sprawie IIIRC353/13 nie może być dowodem na okoliczność niezdolności powoda do prowadzenia posiadanego przez niego gospodarstwa rolnego. Także dokumentacja chorobowa złożona w sprawie

niniejszej nie spełnia takiego wymogu. Innych orzeczeń mogących stanowić oceną możliwości powoda w zakresie prowadzenia gospodarstwa rolnego strona powodowa nie przedstawiła. W tej sytuacji brak jest przesłanek dla przyjęcia zmian w tym względzie w rozumieniu art. 138 krio.

Zasądzona na rzecz K. i K. K. (2) w kwota po 600 zł miesięcznie na rzecz każdej z nich oraz na rzecz M. K. w kwocie po 700 zł miesienie nie jest kwotą wygórowaną. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie wynika, by po stronie pozwanej nastąpiły zmiany uzasadniające obniżenie alimentów, wręcz przeciwnie wydatki związane z rozwojem pełnoletniej K. i małoletnich K. i M. wzrosły. K. K. (1) choruje na astmę oskrzelową, musi przyjmować leki, małoletni M. K. jest chory na autyzm i wymaga stałej opieki w zaspokajaniu potrzeb życiowych. Pełnoletnia K. ukończyła szkołę średnią, zdała maturę chce kontynuować dalszą naukę na studiach dziennych, co wiąże się z dodatkowymi kosztami utrzymania. Stan aktualnych potrzeb małoletnich pozwanych został w sposób przekonywujący przedstawiony przez ich przedstawicielkę ustawową złożonym zestawieniem kosztów (k 20-26) w załączonych rachunkami (k.31-94). Także koszty utrzymania i potrzeb w zakresie dalszej kontynuacji nauki przedstawione przez pozwaną K. K. (1) w ocenie sądu pierwszej instancji są kosztami uzasadnionymi potrzebami tej osoby uprawnionej do alimentacji .

Sąd zauważył również, iż nie uległa zmianie sytuacja finansowa matki pozwanych J. K., pobiera ona wynagrodzenie w podobnej wysokości ok. 3.100 zł, z którego ponosi koszty wyżywienia, ubrań i obuwia, środków czystości, opału, opłat, paliwa, wydatków związanych z edukacją pozwanych oraz koszty ich leczenia. Wskazać należy, iż J. K. spełnia swój obowiązek alimentacyjny również przez wychowywanie, sprawowanie pieczy nad pozwanymi. Przedstawicielka ustawowa wkłada bardzo dużo osobistych starań i własnej pracy w wychowanie dzieci, czego powód nie robi. Powinien zatem przyczynić się w większym stopniu do utrzymania dzieci pod względem finansowym.

Posiadanie dzieci jest związane z dużymi kosztami i powód jako ojciec musi partycypować w kosztach ich utrzymania. Obniżenie alimentów w sposób wskazany w żądaniu pozwu spowodowałoby, że to na matce pozwanych spocząłby znacznie większy ciężar finansowy i obowiązek ich utrzymania, i wychowania. Wskazać należy, iż rodzice nie mogą uchylać się od obowiązku alimentacyjnego wskazując, iż wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Sąd podziela pogląd wyrażony w judykaturze, według którego zasadne i zgodne z treścią art. 135 krio, jest oparcie się na możliwościach zarobkowych pozwanego, a nie tylko jego aktualnych zarobkach.

Reasumując stwierdzić należy, iż od poprzedniego orzeczenia o alimentach (16.06.2014 r.) nie nastąpiła zmiana okoliczności uzasadniająca obniżenie alimentów. Dotychczasowe alimenty są w ocenie Sądu dostosowane zarówno do potrzeb pełnoletniej K. jak i małoletnich K. i M. K., jak również do możliwości zarobkowych i finansowych stron. Z uwagi na powyższe powództwo należało oddalić.

Sąd orzekając o kosztach sądowych zastosował art. 102 k.p.c. który przewiduje wyjątek od zasady odpowiedzialności strony przegrywającej sprawę za koszty procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Przepis ten stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów procesu albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Ustalenie, czy w sprawie zachodzi "wypadek szczególnie uzasadniony", zależy od swobodnej oceny sądu. Ocena ta musi jednakże uwzględniać wszystkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jej podjęcie. Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie zarówno sytuacja powoda jak i pozwanej pozwala na przyjęcie, iż strony mogą skorzystać z dobrodziejstwa jakie daje art. 102 k.p.c. Przede wszystkim przesądził o tym rozstrzygnięciu charakter roszczenia alimentacyjnego.

Wobec zwolnienia powoda od opłaty od pozwu, powołując się na zasadę słuszności Sąd obciążył powoda jedynie częściowym zwrotem kosztów zastępstwa procesowego, które w przedmiotowej sprawie z uwagi na udział adwokata po stronie pozwanej, są znaczne. Sąd wziął przy tym pod uwagę obowiązek pokrywania przez powoda w pierwszej kolejności potrzeb jego dzieci. Z uwagi na to, iż uzyskiwane przez powoda środki pieniężne są na bieżąco rozdysponowane w dużej części na potrzeby pozwanych - obciążanie powoda zwrotem całości kosztów zastępstwa procesowego pociągnęłoby za sobą prawdopodobnie brak wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz strony pozwanej przez okres kilku miesięcy.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w pkt. 2 wyroku zasadzając od powoda A. K. na rzecz J. K. kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego i nie obciążając powoda pozostałymi kosztami procesu.